نام و نام خانوادگی: نام درس : فارسی۳ پایه و رشته: دوازدهم/ تجربی کلاس: ۱۲۳ نام دبیر : **آقای میرجلیلی**	**باسمه تعالی** **اداره کل آموزش و پرورش استان یزد** **اداره آموزش و پرورش ناحیه دو** **دبیرستان پسرانه غیر دولتی حضرت قائم(عج)** **امتحانات نوبت اول**	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۶ مدت پاسخگویی: ۶۰ دقیقه تعداد سؤال: ۲۲ تعداد صفحات: ۴

ردیف	سوالات	بارم
	قلمرو زبانی (۷نمره)	
۱	معنی واژه های مشخص شده ی زیر را بنویسید. الف) هم بر انگاره ی عشق آبادش ساخته اند. ب) عصاره ی تاکی به قدرت او شهد فایق شده. ج) با جان بودن به عشق در سامان نیست. د) آسمان، تفرجگاه مردم کویر است.	۱
۲	در بیت زیر ، یک ترکیب اضافی و یک وصفی بیابید و بنویسید. «خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است»	۰/۵
۳	در بیت زیر ، قسمت حذف شده و نوع حذف را بنویسید. « نی حریف هرکه از یاری برید پرده هایش پرده های ما درید»	۰/۵
۴	فعل های مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید. «گفت : نزدیک است والی را سرای ، آنجا شویم گفت والی از کجا در خانه ی خمار نیست؟ »	۰/۵
۵	در عبارت زیر ، نقش دستوری ضمایر متصل را مشخص کنید. الف) این مدعیان در طلبش بی خبرانند ب) نخستین بار گفتش کز کجایی؟	۰/۵
۶	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) تا وارهی از دم (ستوران – سطوران) . ب) و واصفان (هلیه ی – حلیه ی) جمالش به تحیر منسوب که : ما عَرفناکَ حق معرفتکَ.	۰/۵
۷	در جملات زیر ، نادرستی های املایی را یافته و سپس صحیح آنها را بنویسید. (چهار مورد) الف) درختان را به خلعت نوروزی ،غبای سبز ورق ، در برگرفته و اطفال شاخ را به قدوم موصم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده. ب) محبت چون به قایت رسد ، آن را عشق خوانند . پس عشق ، از بهر این معنی، فرض راه آمد. ج) هرکسی از ظن خود شد یار من از درون من نجست اصرار من	۱

www-kanoon.ir

۸	نوع و کارکرد حرف «را» در دو مصراع بیت زیر را بررسی کنید. الف) « پنهان مکن آتش درون را » ب) « گفت : تا داروغه را گوییم ، در مسجد بخواب»	۰/۵
۹	در کدام مورد، مسند وجود دارد؟ مشخص کنید. الف) « مردم به او دهقان فداکار می گفتند.» ب) « هرکس که فکر جامعه را محترم نداشت.»	۰/۵
۱۰	در گروه های اسمی زیر وابسته ی وابسته را یافته و نوع هریک را بنویسید. الف) « دو دست لباس» ب) « برنامه ی کدام سفر؟» ج) « هوای بسیار پاک» د) «محوطه ی میدان شهر»	۱
۱۱	نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. « در عالم پیر هرکجا برنایی است عاشق بادا که عشق ، خوش سودایی است»	۰/۵
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۲	آرایه های زیر را در مقابل مصراع مربوطه بنویسید. (یک مورد اضافی است.) «تناسب – استعاره – جناس – حسن تعلیل – تشبیه» ای دیو سپید پای دربند ای گنبد گیتی ای دماوند تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر ، چهر دل بند ابر و باد و مه خورشید و فلک در کارند تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری بشنو این نی چون شکایت می کند از جدایی ها حکایت می کند	۲
۱۳	در بیت زیر دو آرایه ی ادبی بیابید و بنویسید. « دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی مرداد مه و گاه دی اش نام نهادند»	۰/۵
۱۴	در بیت زیر کدام آرایه ی ادبی وجود ندارد؟ « عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را سیل یکسان می کند پست و بلند راه را » الف) اسلوب معادله ب) تضاد ج) حسن تعلیل د) جناس	۰/۵
۱۵	در بیت زیر ، دو مجاز بیابید و بنویسید. « لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی »	۰/۵

www-karnoon-ir

۱۶	کتاب های « تذکره الاولیا و کویر » به ترتیب اثر کیست؟	۰/۵
۱۷	شعر حفظ: کامل کنید . ای بی خبر بکوش که صاحب خبر شوی .... لبخند گاه گاهت ، صبح ستاره باران	۱
	قلمرو فکری(۸ نمره)	
۱۸	ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده بنویسید. یکی از صاحبدلان سر به جیب مراقبت فرو برده و در بحر مکاشفت مستغرق گشته.	۰/۵
	هرکه عاشق نیست ، خودبین و پرکین باشد و خودرای بود.	۰/۵
	سریر ملک عطا داد کردگار تو را	۰/۵
	از بیم عقرب جراره ی دموکراسی قرن بیستم به مار غاشیه ی حکومت ها پناه برده است.	۰/۵
	برکش ز سر این سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند	۱
	هرکسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش	۱
	چه نیکو گفت با جمشید دستور که با نادان نه شیون باد و نه سور	۱
۱۹	مفهوم بیت زیر چیست؟ « هرکه جز ماهی ز آبش سیر شد هر که بی روزی است ، روزش دیر شد »	۰/۵

www-kanoon-ir

۲۰	با توجه به بیت های زیر ، موارد خواسته شده را بنویسید. نی نی تو نه مشت روزگاری ای کوه ، نی ام ز گفته خرسند تو قلب فسرده ی زمینی از درد ورم نموده یک چند الف) چرا شاعر از گفته ی خود پشیمان است؟ ب) چرا دماوند ورم نموده است؟	۱
۲۱	هریک از مصراع های زیر ، به کدام پدیده ی اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟ الف) گفت : دیناری بده پنهان و خود را وارهان. ب) گفت : جرم راه رفتن نیست ، ره هموار نیست.	۱
۲۲	مفهوم بیت زیر در کدام گزینه یافت نمی شود؟ « هیچ نقاشت نمی بیند که نقشی برکشد وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده ای » الف) نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم نگنجی نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی ب) گر کسی وصف او ز من پرسد بی دل از بی نشان چه گوید باز؟ ج) نه در ایوان قربش وهم را بار نه با چون و چرایش عقل را کار د) خداوندی که در ذاتش علل نیست جهان داری که در ملکش خلل نیست	۰/۵

سرفراز باشید